

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA	3
2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA	3
2.1.1. <i>Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava</i>	3
2.1.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija	3
2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih sustava	4
a) Promet.....	4
Cestovni promet	4
Poztanski promet i telekomunikacije.....	4
b) Vodno gospodarstvo.....	4
c) Energetski sustav	5
Elektroenergetika	5
Plinoopskrba	5
d) Obrada, skladiztenje i odlaganje otpada	5
2.1.2. <i>Racionalno korištenje prirodnih izvora</i>	5
2.1.3. <i>Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša.....</i>	6
2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA.....	7
2.2.1. <i>Demografski razvoj</i>	7
2.2.2. <i>Odabir prostorno razvojne strukture</i>	9
2.2.3. <i>Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture</i>	10
2.2.3.1. Naselja.....	10
2.2.3.2. Društvena infrastruktura	11
2.2.3.3. Prometna infrastruktura.....	11
a) Cestovni promet	11
b) Poztanski promet i telekomunikacije.....	11
2.2.3.4. Energetska infrastruktura	12
a) Elektroenergetika	12
b) Plinoopskrba.....	12
2.2.3.5. Vodno gospodarstvo	12
2.2.3.6. Zbrinjavanje otpada.....	13
2.2.4. <i>Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina</i>	13
2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE KAPTOL..	14
2.3.1. <i>Racionalno korištenje i zaštita prostora</i>	14
2.3.2. <i>Utvrđivanje građevinskih područja naselja.....</i>	15
2.3.3. <i>Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture</i>	15

2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

2.1.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija

Osnovni ciljevi za razvoj Općine, naselja Kaptol kao srednjeg naselja općine te preostalih naselja na području općine utvrđuju se temeljem Prostornog plana Požeško-slavonske županije (u daljnjem tekstu PPP-SŽ), a sukladno zamislima iskazanim u Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske, kao što slijedi:

- poticati razvoj srednjih naselja s funkcijama prema stupnju centraliteta,
- unaprijediti uvjete života kvalitetnom unutarnjom organizacijom naselja, osobito s gledišta razmještaja funkcija i pokrivenosti prostora potrebnom infrastrukturom,
- usmjeriti prostorno-razvojne prioritete prvenstveno na poboljšanje u inkovitosti u okvirima već izgrađenog i koristenog prostora, te na stvaranje uvjeta za nove programe radi pokretanja gospodarskih aktivnosti i poboljšanja kvalitete života na svim, osobito depopulacijskim područjima.

Prioriteti se posebno odnose na:

- iskoristavanje raspoloživih i nedovoljno u inkovitih potencijala prvenstveno na lokacijama i kapacitetima koji mogu bez većih ulaganja dati brze, kvalitetne i vizezne uinke (postojeće radne zone, srednja naselja, turistički kompleksi i drugo),
- usmjeravanje procesa urbanizacije i na lokalna srednja u ruralnim krajevima,
- oživljavanje naseljenosti brdsko-planinskih (gorskih) predjela gdje i u manjim naseljima treba razvijati odgovarajuće funkcije vode i rauna o njihovom velikom značenju u obrani i samozastiti s naglaskom na poboljšanje standarda i kvalitetu života uz oživljavanje izvornih obilježja te provođenje mjera revitalizacije.

Preobrazba gradova i vaonijih srednjih naselja predviđase:

- za područna i lokalna srednja (mali gradovi, općinska i ostala razvojna srednja), osposobljavanjem da budu organizatori promjena na većim lokalnim područjima, uz programe reurbanizacije, revitalizacije i infrastrukturne rekonstrukcije,
- za ostala manja naselja (sela) predviđase dugoročno ciljana i usmjeravana revitalizacija.

2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih sustava

a) Promet

Na području prometnog sustava ciljevi prostornog razvoja i ureenja na Opunijijskoj/dravnoj razini su sljedei:

Cestovni promet

- izgradnja planirane dionice brze ceste: Pleternica - Poega - Brestovac odnosno njenog prikljuga pravca dravne ceste Poega - Velika koji dijelom prelazi preko područja Opine Kaptol (usvojena Studija o utjecaju na okoliz)
- ureenje mreže Opunijijskih cesta, uz modernizaciju kolnika te korekciju prometno-tehničkih elemenata s namjerom poboljšanja sigurnosti prometa -
 - ž 4101- Bizkupci (ž4100)-Kaptol-Vetovo-ž4030
 - ž 4115 - Kaptol (ž4101). Alilovci-D49

Pošanski promet i telekomunikacije

- daljnja modernizacija postojeće TK opreme i ureenja, odnosno praenje rasta standarda telekomunikacijskih tehnologija i usluga
- izgradnja baznih postaja pokretnih komunikacija uz mogućnost poboljšanja pokrivanja, poveanjanja kapaciteta mreža i uvoenja novih usluga i tehnologija (UMTS i sustavi sljedećih generacija), postavljaju i antene na postojeće antenske stupove ili na krovne prihvate na postojećim objektima, a u svrhu ovanjanja prirode i okoliza

b) Vodno gospodarstvo

Ciljevi prostornog razvoja na području vodnog gospodarstva su:

- ravnomjerno proziriti vodoopskrbnu mrežu na sva naselja Opine Kaptol kako bi se svim stanovnicima osigurala kvalitetna opskrba vodom kontrolirane kakvoe i u potrebnim koliinama iz ega proizlazi i glavni cilj dugoročnog programa vodoopskrbe: osiguranje dovoljnih koliina kvalitetne vode za stanovništvo i gospodarstvo
- utvrditi vodozastitna područja
- sanirati i rekonstruirati sadaznji vodoopskrbni sustav da bi se gubici iz mreže sveli na minimum,
- zaštititi sadaznje i potencijalne izvorište voda odnosno rezerve podzemnih voda, kao i prostora gdje su utvrđene i dokazane koliine vode kvalitete potrebne za vodoopskrbu,
- poticati spajanje vodoopskrbnih sustava susjednih Opunija, radi sigurnosti u opskrbi i dovoenja mogućih nedostaja ih koliina vode
- organizirati i graditi kvalitetan sustav odvodnje sanitarnih, otpadnih i oborinskih voda u svim naseljima, ije rjezavanje realno kasni u odnosu na vodoopskrbu,
- izraditi odgovarajuće ureenja za konačno proizavanje otpadnih voda kako bi se zto više zaštitili prirodni resursi, a ponajviše vodotoci, od daljeg zagaivanjanja
- sanirati i ukloniti one iz enja i zaga enja postojećih i planiranih izvorišta
- izgraditi objekte, ovisno o vrijednosti zaobalja koje se brani (zaštitne nasipe, odvodnu kanalsku mrežu i retencije na ugroženim područjima), ijom e se izvedbom znatno poveati stupanj kontrole vodotoka u smislu zaštite od zletnog djelovanja voda (poplavo)
- provoditi radove na regulacijama vodotoka na in da se sprije e neprirodne regulacije i nestanak tipičnih i doivljajno bogatih fluvijalnih lokaliteta

c) Energetski sustav**Elektroenergetika**

Ciljevi razvoja elektroenergetске mreže Opunijскоg znanaja na području opine Kaptol je:

- osiguranje koridora i dogradnja dalekovoda DV 2x400 kV Razbojzite - Meuri
- zahvate na postojećim energetskim prijenosnim postrojenjima kao i izgradnju novih, treba voditi na način da se maksimalno zadrže postojeće građevine i sustavi u ve izgrađenim koridorima i iste izvoditi po najvizim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim uvjetima.

Plinoopskrba

Ciljevi razvoja plinoopskrbnog sustava Opunijскоg znanaja obuhvaćaju:

- plinifikaciju naselja sukladno Strategiji plinifikacije P-SŽ za distributivno područje Požege. s nastojanjem da se opskrba plinom, kao ekonomski i ekološki prihvatljivog energenta u odnosu na druge energente, pretvori u glavni energent ziroke potroznje, uz praćenje pouzdanosti i sigurnosti postojećih instalacija

d) Obrada, skladištenje i odlaganje otpada

Osnovni ciljevi prostornog razvoja vezanog za otpad su:

- voditi računa o nastanku i adekvatnom zbrinjavanju otpada, kao i o sanaciji i ukidanju postojećih neuređenih odlagališta koja nezadovoljavaju ekonomske i ekološke kriterije.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Sukladno strateškim ciljevima Države koji se odnose na zaštitu prirodnih resursa na području Požeško-slavonske Opunije mogu se izdvojiti sljedeće odrednice ponazanja i korištenja prirodnih sustava:

- racionalno korištenje prostora za izgradnju i uvanjem fizičke i funkcionalne cjelovitosti te kvalitete poljoprivrednog i žumskog zemljišta u skladu s trenutnim i u bližoj budućnosti sagledivim mogućnostima
- zaštita prostora kroz zaštitu njegovih vrijednosti, vrijednih prirodnih i stvorenih resursa te kroz uvanje biološke raznolikosti, a naročito kroz zaštitu prirodnih resursa koji su već danas u deficitu
- valorizacija nasljeđa, kako kulturnog, tako i prirodnog bogatstva, što je važno za identitet prostora u kojem se nalaze, a moglo bi biti u funkciji svekolikog gospodarskog napretka prostora.

Iz toga slijedi da se na području Opine Kaptol, obzirom na njegove vrijedne potencijale (velike žumske površine, kvalitetno plodno tlo, brojne vodne površine kao i potencijalna nalazišta mineralnih sirovina), koje treba razvijati paziti i na kriterije zaštite okoliza i prirodnih resursa, mogu izdvojiti sljedeći ciljevi:

- osiguranje kvalitete nadzemnih i podzemnih voda mjerama zaštite od one iz enja, s naglaskom na zaštitu i uvanju rezervi pitke vode,
- uvanje i zaštita žuma, za što je neophodno:
 - gospodariti žumama na osnovu održavanja biološke raznolikosti, kroz osiguranje potrajnosti ekosustava, te poboljšanje općekorisnih funkcija žume vode i pri tome računati o vizestrucnim funkcijama žume (gospodarsku, socijalnu, ekološku, zaštitnu, estetsku i rekreacijsku funkciju u turističkim područjima)

- prenamjenu dijelova zumskih površina u poljoprivredne, provoditi tek na temelju detaljne pedološke, fitocenološke, geološke i druge posebne studije (prvenstveno se to odnosi na rubne dijelove, gdje se javljaju zumske i poljoprivredne površine)
 - vrziti pozumljavanje i obnovu svake uništene poljoprivredne površine prvenstveno autohtonim vrstama, a strane vrste unositi vrlo obazrivo i na strogo određenom području
 - kontinuirano pratiti stanje zume
 - poticati razvoj urbanog zumarstva, radi ozelenjavanja rubnih dijelova naselja, te radi održavanja zuma u reprezentativnim krajolicima, rekreacijskim i turističkim područjima, te područjima gdje se nalaze zumski izvori
- zaštita kao i o uvanje i korištenje poljoprivrednog zemljišta za potrebe osnovne namjene-poljoprivreda, kroz usklađenost interesa svih korisnika toga resursa, i to naročito:
 - sprječavanjem (ograničavanjem) pretvaranja kvalitetnog poljoprivrednog tla u građevinsko zemljište i druge nepoljoprivredne svrhe;
 - racionalnim gospodarenjem kvalitetnim poljoprivrednim tлом, te privlačenjem neobrađenog plodnog zemljišta namjeni kao i usmjeravanjem za proizvodnju zdrave hrane.
 - povećavanjem kontrole uporabe agrotehničkih sredstava,
 - poticanjem i usmjeravanjem programa koji podržavaju "održivo" korištenje tla,
 - usmjeravanjem i poticanjem proizvodnje zdrave hrane, te uključivanjem tradicijskih i autohtonih načina korištenja tla,
 - o uvanje i zaštita krajobraza ograničavaju i sve aktivnosti koje bi pridonijele njegovoj devastaciji: onemogućiti neplansko, nekontrolirano i neracionalno korištenje prostora, te smanjiti njegovu devastaciju (nekontrolirana izgradnja, izgradnja koja svojim izraženim geometrijskim oblikom značajnije utječe na devastaciju),
 - zaštita i o uvanje prirodne strukture i vrijednosti prostora uz vodene površine,
 - ispitati količinu zaliha te rentabilnost i ekonomičnost eksploatacije postojećih prirodnih izvora, osobito ograničenih nalazišta nekih sirovina, uz neizostavnu sanaciju napučenih lokacija.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Osnovni principi na kojima se temelje rješenja za ostvarivanje osnovnih ciljeva zaštite okoliša Opine Kaptol, a time i županije su:

- održivi razvoj kako prirodnih tako i stvorenih resursa tako da nemože do nepovratnog uništavanja prostora
- zaštita prostora i okoliša
- mogućnost prostora da primi određene namjene bez posljedica, koje bi trebale poboljšavati prirodno-ekološko stanje prostora Opine.

U zaštiti okoliša treba posebnu pozornost usmjeriti na zaštitu tla, zuma, vode, zraka i ambijentalnih cjelina.

Osobito vrijednim prostorima Opine, time i važnim faktorima planiranja prostornih rješenja smatraju se

- prirodna baština, kako ona već zaštićena (Park prirode Papuk), tako i ona čija je zaštita predložena ovaj prostorni plan uređenja Opine
- spomenici graditeljske baštine (stari grad Kaptol), koje revalorizira ovaj prostorni plan uređenja i predloženi za određenu razinu zaštite
- kultivirani i prirodni krajolik

Krajolik je odraz nas, naze kulture i prozlosti odnosno svih nazih dobrih i lozih postupaka u prostoru te je time i ve a planerska obveza njegove zasztite. No, obzirom da je krajolik rezultat svekolikih aktivnosti u prostoru njegova zasztita se ne sastoji samo u identifikaciji i zasztiti odre enih prostora u odre enim kategorijama zasztite, ve i u konkretnoj izradi planova, a iznad svega kontroli njihove provedbe.

Glavni ciljevi zasztite okoliza, sukladno Strategiji prostornog ure enja Republike Hrvatske i PPŽ-u, su:

- u inkovito o uvanje prostora i postizanje vize i ujedna enije razine kakvo e Oivota,
- postupno i kontrolirano ublaOavanje sukoba razli itih interesa, vode i pri tome ra una o vrijednosnim prioritetima.
- razvijanje svijesti o potrebi racionalnog gospodarenja prostorom kako bi se trajno optimirali u inci njegovog koriztenja,
- voditi brigu o prirodnim ili kultiviranim/ruralnim krajolicima i ekolozkim sustavima, kako bi se sa uvala priroda i karakteristi ni krajolici, odnosno zasztititi sveukupnu biologku i krajobraznu raznolikost te o uvati i racionalno koristiti prirodna dobra
- sprije iti degradiranja i uniztavanja osobito zasztiti enih dijelova prirode, prirodnih bogatstva i resursa, zuma od sje e, poljoprivrednih povrzina od poplava ili zapuztanja, zasztita tla od erozije i klizizta, sprije iti zaga enja podzemnih voda i devastacija podru ja za iskoriztavanje mineralnih sirovina, a tamo gdje su naruzene prirodne i estetske vrijednosti sanirati odgovaraju im mjerama osmizljenim na temelju preporuka iz krajobraznih osnova pojedinih Oupanija (paOljivi i vrijednostima krajolika ograni eni agromelioracijski zahvati, usmjeravanje korisnika trasa infrastrukturnih sustava u zajedni ke koridore, sprje avanje bespravne izgradnje i nekontroliranog odlaganja otpada, sanacija povrzinskih rudokopa biologskom rekultivacijom usporedno s iskoriztavanjem i drugo),
- usuglazavanje novih aktivnosti u prostoru s naprednim europskim i svjetskim ekolozkim kriterijima uz saniranje postoje eg stanja tamo gdje je potrebno,
- sveobuhvatno i trajno uklju ivanje trozkova zasztite okoliza u trozkove proizvodnje.

Dakle, zaklju no, treba podizati razinu svijesti o vrednovanju prirodnog prostora kao izuzetno vrijednom bogatstvu, ali i ograni enom resursu, zatim provjeriti koncept daljnega krajobraznog, ruristi kog i arhitektonskog oblikovanja, ponovo otkriti i primjereno vrednovati zanemarenu graditeljsku baztinu i u najve oj mogu oj mjeri poztivati povijesnost prostora, lokalne osobitosti, mjerilo, tradiciju i vrijedna iskustva u koriztenju, organizaciji i oblikovanju prostora.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA

Ciljevi prostornog razvoja i ure enja op inskog zna aja za podru je op ine Kaptol moraju biti utemeljeni na Strategiji i Programu prostornog ure enja RH kao i PPP-SŽ, a mogu se smatrati teOnjom za postizanjem vizeg (objektivno mogu eg) stupnja razvijenosti kroz ostvarivanje odrOivog razvitka poradi bolje kvalitete Oivota stanovnistva na svim podru jima Op ine, ali i zire.

2.2.1. Demografski razvoj

Iz kretanja stanovnistva Op ine po posljednjim sluObenim popisima (Popis 1991./2001.g.). evidentan je u prosjeku lagani porast broja stanovnika gotovo u svim naseljima osim u naselju ezljakovci. Naravno, demografski razvoj ovisi o mnogim imbenicima, od kojih je uz dobnu strukturu i kretanje stanovnistva, te njihov prostorni raspored presudan i gospodarski imbenik, koji opet ovisi o op em stanju gospodarstva DrOave. Budu i demografski razvoj teško je

predvidiva kategorija, koja, kako je re eno, ovisi o mnogim parametrima, ije se kretanje u budu nosti i samo po sebi teško može prognozirati (da e budu nost biti ili ne e biti sli na prozlosti, da e biti ili ne e zna ajnih vanjskih migracija i sl.)

U svakom slu aju gospodarski razvoj Op ine i radna mjesta, kao vaOni imbenici razvoja nekog kraja trebali bi u budu nosti utjecati na oOivljavanje demografskog razvoja. Bez ovog preduvjeta teško se može ra unati sa aktivnijom demografskom situacijom u okviru same Op ine.

Osim zto je potrebno osigurati stabilan trend rasta populacije, potrebno je poboljšati sastav populacije osobito u smislu poboljšanja starosne strukture i stru ne kvalifikacije.

Dakle, neophodno je:

- ublaOavati i popravljati neke negativne demografske tendencije u razmjeztaju, kretanju broja stanovnika, prirodnom kretanju, migracijama te strukturnih i ostalih obiljeOja stanovništva kako na cijelom podru ju Op ine tako i na pojedinim njegovim dijelovima i u samostalnim naseljima odnosno nastojati revitalizirati najugroOenija podru ja
- smanjiti interes stanovništva, osobito mla eg i zrelijeg stanovništva, za odlazak na rad ili trajno iseljavanje, te poticati povratak lokalnog stanovništva
- kao i u drugim hrvatskim krajevima, sprovesti korjenitu preobrazbu druzva, izvrziti kvalitetne strukturne promjene, kako bi se i ovaj kraj mogao kvalitetno integrirati u zire sustave.

Projekcija broja stanovništva bazirana je samo na prirodnom prirastu stanovništva i migracijama, te je temeljem navednog na cjelokupnom podru ju op ine Kaptol vidljiv pad broja stanovnika za 4,29 % u odnosu na posljednji Popis stanovništva iz 2001. godine.

Projekcija stanovnika po naseljima vidljiva je iz tablice kako slijedi:

Tablica 1.

Projekcija broja stanovnika za 2015. godinu				
R.b.	Naselje	Broj stanovnika 2001.g.	Broj stanovnika 2015.g.	pad/rast % (2001.)
1	Alilovci	470	454	-3,40
2	Bešinci	111	59	-46,85
3	Češljakovci	365	261	-28,50
4	Doljanovci	255	295	15,69
5	Golo brdo	345	310	-10,15
6	Kaptol	1570	1464	-6,75
7	Komarovci	233	256	9,87
8	Novi Bešinci	105	137	30,48
9	Podgorje	302	350	15,89
10	Ramanovci	251	249	-0,80
UKUPNO		4007	3835	-4,29

Izvor podataka: DrOavni zavod za statistiku

Prema navedenom izra unu projekcije za 2015. godinu za o ekivati je porast broja stanovnika, u etiri naselja, i to najve i rast u naselju Novi Bešinci, a zatim u Podgorju, Doljanovcima te Komarovcima. U ostalim naseljima je prisutna demografska stagnacija, odnosno pad, gdje se najve i pad broja stanovnika o ekuje u Bešincima i ezljakovcima. Potrebno je napomenuti da navedena projekcija broja stanovništva za 2015. godinu, po naseljima op ine Kaptol je bazirana, dakle, samo na prirodnom prirastu stanovništva i saldu migracija, te obzirom na nedostatan broj podataka za kvalitetniji izra un projekcije, mogu nost odstupanja i pogrezke je ve a na nivou naselja nego grada ili Oupanije, pogotovo kada se radi o malim naseljima s malim brojem stanovnika. No generalno gledano prema primjenjenom izra unu projekcije, u prosjeku je za o ekivati pad broja stanovnika za 4,29 % u odnosu na posljednji Popis stanovništva iz 2001. godine.

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Prostorna struktura Op ine Kaptol odre uje se namjenom i na inom koriztenja prostora, prvenstveno njegovih prirodnih potencijala, te razvojem naselja i infrastrukturnih sustava.

Osnovni cilj u formiranju prostorne strukture Op ine jeste racionalno koristiti prirodne potencijale i razvijati stvorene strukture na na in odrOivog razvoja, odnosno razvoja uskla enog s mogu nostima, ograni enjima i obvezama zazitite prostora.

U planiranju prostorne strukture Op ine polazi se od sljede ih opredjeljenja:

- zadrOavanje zumskih povrzina
- o uvanje osobito vrijednog i vrijednog obradivog poljoprivrednog tla ograni avanjem zirenja gra evinskih podru ja i grupiranje infrastrukture u jedinstvene koridore
- o uvanje postoje ih vodnih povrzina
- svrhovito i restriktivno odre ivanje gra evinskih podru ja naselja, zto e u ve em dijelu, ipak, zavisiti o ve izgra enim prostorima, a u duhu lokalne tradicijske izgra enosti
- smanjivanje prevelikih gra evinskih podru ja i ograni avanje disperzne izgradnje izvan gra evinskih podru ja
- izgradnja ostalih gra evnih podru ja (gra evinsko podru je povremenog stanovanja, gra evinsko podru je gospodarske zone) na na in da se sprije i prostorna i kontinuirana izgra enost prostora,
- uvanje elemenata prirodne baztine kao strukturnih elemenata prostora, koji e pokuzati osigurati, uz zazititu preostalih elemenata kulturno-prostornih tradicijskih struktura, prepoznatljivost i regionalnu svojstvenost prostora Op ine.

Osnovni cilj upravljanja i kreiranja gospodarskog razvoja treba biti usmjeravanje razvoja prema gospodarskom, tehnolozkom i ekolozki optimalnom iskoriztavanju ukupnih raspoloOivih prirodnih i kadrovskih potencijala s ciljem poboljzanja standarda Oivljenja. Sukladno tome, osnovne aktivnosti u planiranom gospodarskom razvitku trebaju se i dalje usmjeravati na:

- poljoprivredu - koja e se temeljiti na obiljeOjima proizvodnog prostora (osobito vrijedno i vrijedno obradivo poljoprivredno tlo koristit e se za ratarsku proizvodnju i sto arstvo, a prigorski dio za vo arstvo i vinogradarstvo) i njegov bioekolozki potencijal s ciljem proizvodnje zdrave hrane, a istovremeno, vezano za isto, potrebno je poticati razvoj obiteljskih gospodarstava u kojima bi bila s primarnom proizvodnjom povezana i prerada;
- industriju (drvnu, tekstilnu i gra evinsku) oslonjenu na razvoj malih i srednjih kapaciteta uz eliminaciju bilo koje vrste zaga ivanja;
- usluOne djelatnosti i obrtniztvo utemeljeno na stvaranju zona male privrede poduzetnikih «inkubatora», odnosno daljnjem razvijanju malog i srednjeg poduzetniztvo;
- turizam, koji e postati vaOna gospodarska djelatnost kroz koji e se Op ina afirmirati u zirem okruOenju, a posebno kroz valorizaciju kulturnih dobara i vrijednih dijelova prirode;

U odabiru i poticanju odre enih gospodarskih aktivnosti u svakom slu aju treba proteOirati one, koje su stru no utemeljene i dokazane bez obzira da li se radilo o radnim ili kapital intenzivnim djelatnostima, one koje koriste i unapre uju raspoloOive prirodne resurse, nisu veliki energetski potroza i, te ne zahtjevaju ve e koli ine sirovina i repromaterijala.

Istovremeno treba voditi ra una o stvaranju potreba za radnim mjestima, koja se najve im dijelom mogu popunjavati iz rezerve radne snage, dijelom dozokolovavanjem ili prekavalifikacijom.

Razvoj djelatnosti obrazovanja, zporta, kulture i zdravstva treba planirati sukladno s ukupnim gospodarskim razvitkom.

U svim mjerama i programima potrebno je voditi ra una o specifi nosti Oivota i privre ivanja na ovakvim prostorima, unaprijediti povezanost sa zirim prostorom.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

2.2.3.1. Naselja

Osnovni ciljevi vezani za razvoj naselja definirani su u PPP-SŽ i oni su sljedeći:

- poticanje održivog razvoja naselja koji podrazumijeva daljnji razvitak gradova, ali isto tako i seoskih naselja koja su u dosadašnjem razvoju bila zapostavljena;
- poticanje razvoja i urbanizacije većih naselja i srednja jedinica lokalne samouprave da poprime urbana obilježja manjih gradova, nadopunjuju i stvaraju skladnu polifunkcionalnu strukturu gradova i oblik razvitka, kako bi se u praksi uspostavio ravnomjerniji razvitak područja županije;
- poticanje policentričnog razvitka, tj. razvitka srednjih naselja, sukladno teritorijalnom ustrojstvu županije i sustava naselja Države, investicijskom politikom i decentralizacijom gospodarskih struktura, koja se temelji, pored prethodno osiguranih prostornih preduvjeta, na izgradnji kvalitetnog prometnog, vodoopskrbnog i energetskog sustava, u onom opsegu koji je omogućiti planirani razvitak gradova i ostalih važnih naselja, osobito u gospodarski nedovoljno razvijenim područjima;
- postupno i selektivno revitaliziranje problemskih ruralnih područja, osobito u briječnim predjelima s ciljem da se kroz aktivnu politiku uređenja seoskih naselja poveća stambeni i komunalni standard za onaj dio populacije koji je koriztenjem prirodnih mogućnosti i svojih radnih potencijala doprinijeti razvitku i prosperitetu tih prostora;
- revitalizacija i ublažavanje depopulacijskih procesa u depopulacijskim područjima;
- optimalno koriztenje prostora i povećanje gustoće naseljenosti, zaštita, obnovu i oživanje te obnova prirodne i graditeljske baštine unutar naselja kao i oživanje povijesne matrice naselja.

Stanovanje i stanovi

Stanovanje je osnovna funkcija naselja i najveći je korisnik građevinskog područja. Osnovnu komponentu sustava stanovanja čine stanovi, kojih je na području općine Kaptol prema popisu iz 2001. godine bilo 1.210, ukupne površine 99.999 m², što iznosi cca 24,96 m² po stanovniku. Od ukupnog broja stanova, njih 1.175 ili 97,11% su stanovi za stalno stanovanje, od kojih je 1.058 stanova (90,04 %) nastanjen.

Prosječna površina stana je iznosila cca 83 m², što ukazuje na dominantnu zastupljenost tradicionalnog načina stanovanja u obiteljskim kućama. Odnos broja stanova za stalno stanovanje i broja privatnih kućanstava pokazuje da broj stanova nadmažuje broj kućanstava za cca 50 %.

U stambenom fondu stanovi koji se koriste povremeno (stanovi za odmor i stanovi koji se koriste u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi) zastupljeni su sa cca 2,9% (32 stana za odmor + 3 stana koji se koriste u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi). Prosječna površina stana za povremeno koriztenje je manja od stanova za stalno stanovanje i iznosi cca 43 m².

Tablica 2.

Stambeni fond općine Kaptol								
ukupni broj stanova	stanovi za stalno stanovanje					stanovi koji se koriste povremeno		
	broj stanova za stalno stanovanje	prosječna površina stana (m ²)	prosječna površina stana po stanovniku (m ²)	odnos broja stanova za stalno stanovanje i broja privatnih kućanstava	udio stanova za stalno stanovanje u ukupnom broju stanova	za odmor	u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	prosječna površina stana koji se koristi povremeno (m ²)
1.210	1.175	83,83	24,58	1,28	97,11	32	3	43

2.2.3.2. Društvena infrastruktura

Osnovni ciljevi razvitka društvene infrastrukture na području Opine, imaju i u vidu postojeće stanje u prostoru i prije utvrđene ciljeve razvitka naselja, su:

- ravnomjerniji razvitak i razmještaj sadržaja društvene infrastrukture na području cijele Opine;
- povećanje udjela sadržaja društvene infrastrukture u općinskim sredstvima s ciljem utjecaja na povoljnija demografska kretanja i cjelokupni razvitak područja Opine;
- uspostavljanje (zato potpunije) cjelokupnog ustroja lokalne samouprave i uprave, sukladno zakonima i teritorijalnom ustrojstvu, na općinskoj i mjesnoj razini i na način osiguranja potrebnih prostornih uvjeta;
- planiranje zato optimalnije mreže građevina predškolskog odgoja, osnovnoškolskog obrazovanja, zborni i rekreacije, zdravstva i socijalne skrb;
- poticanje razvoja odgovarajuće mreže institucija, odnosno objekata, u svrhu ostvarivanja strateškog cilja za podizanjem opće naobrazbe i kulturne razine stanovništva, te kulturnog, umjetničkog, intelektualnog, tehničkog i drugog stvaralaštva (npr. objekti bivših društvenih domova koje bi trebalo obnoviti i rekonstruirati u građevine polivalentne namjene-dvorana prostorije kulturno-umjetničkih društava, narodne knjižnice);
- osigurati prostor u pojedinim naseljima, u skladu s potrebama stanovništva, za djelovanje raznih udruga građana;
- stvaranje odgovarajućih prostornih preduvjeta, na razinama prostornih planova niže razine, da vjerske zajednice (koje su jednake pred zakonom i odvojene od države, te koje se slobodno uspostaviti svoje ustrojstvo) mogu obavljati vjerske obrede, osnivati škole, učilišta, druge zavode, te socijalne i dobrotvorne ustanove;
- brinuti se za zaštitu kulturne i prirodne baštine i okoliza na cijelom području općine Kaptol;
- poticanje razvoja sportskih aktivnosti, rekreacije, zabave i odmora osiguranjem prostora za sve uzraste stanovništva te sustavnim planiranjem kojim treba biti obuhvaćena djelatnost sportskih udruga i saveza, organiziranje i održavanje sportskih natjecanja i priredbi, obavljanje stručnih poslova u sportu, te izgradnja i održavanje sportskih objekata i drugih sadržaja i nekretnina.

2.2.3.3. Prometna infrastruktura

Na nivou Opine ciljevi planiranog razvoja prometnog sustava su sljedeći:

a) Cestovni promet

- uređenje, rekonstrukcija i modernizacija lokalnih, kao i svih nekategoriziranih cesta koje su u funkciji pristupa izgrađenim zonama, te korigiranje prometno tehničkih elemenata s namjerom poboljšanja sigurnosti prometa
- izgradnja i rekonstrukcija parkirališnih prostora u centralnom dijelu općinskog centra, kao i u centralnim dijelovima naselja
- uređenje postojećih uličnih profila izgradnjom pješačkih staza, te hortikulturnim uređenjem zelenih površina
- uređenje autobusnih stajališta (ugibalista, nadstreznica i ostale urbane opreme) prioritarno uz trase glavnih cestovnih pravaca

b) Poštanski promet i telekomunikacije

- uvrštavanje u plan razvoja HP investicijsko održavanje poslovnih prostora PU u skladu s budućim potrebama;

- ure enje eksterijera;
- dogradnja mjesnih telefonskih mreža kako bi se svim stanovnicima pružale sve raspoložive telekomunikacijske usluge uključujući i kabelsku televiziju, te izgradnju baznih stanica za mobilnu telefoniju;
- mjesnu mrežu graditi sustavom minikanalizacije ili TK kabelima položeni izravno u rov.

Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja identični su onim od Općanijskog značaja koji se temelje na srednjoročnom i dugoročnom planu razvoja telekomunikacija.

2.2.3.4. Energetska infrastruktura

a) Elektroenergetika

Ciljevi razvoja elektroenergetske mreže općinskog značaja identični su ciljevima Općanijskog značaja zbog uzajamne povezanosti te uključujući dogradnju distribucijskog elektroenergetskog sustava u skladu s nastalim potrebama.

Ciljevi razvoja distribucijske elektroenergetske mreže obuhvaćaju sve distribucijske naponske razine ovisno o lokalnim potrebama i stanju mreže, dakle: dogradnju, obnavljanje i rekonstrukciju. Pri tome treba distribucijsku mrežu izgradivati podzemnim kabelskim vodovima unutar građevinskog područja naselja i kontaktnim područjima, a iste izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima.

b) Plinopskrba

Osnovni cilj razvoja plinifikacije općinskog značaja identičan je onom Općanijskog značaja, a glasi: izgraditi međumjesni plinovod i DRS-u Velika kod naselja ezljakovci radi opskrbe plinom naselja Općine Kaptol koja su predviđena za plinopskrbu Studijom plinifikacije: Bezinci, ezljakovci, Doljanovci, Golo Brdo, Kaptol, Komarovci, Novi Bezinci i Podgorje tako da se omogući korištenje prirodnog plina u što većem broju naselja i što većeg broja korisnika.

2.2.3.5. Vodno gospodarstvo

Osnovni ciljevi Vodnog gospodarskog razvoja općinskog značaja uz ciljeve Općanijskog značaja su:

- prozirenje javnog vodoopskrbnog sustava na sva naselja Općine, odnosno opskrba svakog stanovnika kao i drugih korisnika dovoljnim količinama kvalitetne vode;
- izgradnja javnog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području svih naselja Općine te na taj način kontrolirano odvođenje prikupljene otpadne vode do uređaja za pročišćavanje prije konačnog upuztanja u okoliš;
- izgradnja vizenamjenskih mikroakumulacija poradi, kako povećanja stupnja sigurnosti obrane od poplava (zaštita od zletnog djelovanja voda) nizinskog dijela područja Općine, tako i navodnjavanja poljoprivrednih površina nizvodno od akumulacija, te druge tehnoloških potreba, korištenja akumulacijskog prostora za uzgoj ribe, sport i rekreaciju, sportski ribolov i dr.;
- stabilizirati korita vodotoka izgradnjom zaštitnih nasipa i odvodne kanalske mreže na ugroženim dijelovima;
- smanjiti količinu odneženog (erodiranog) materijala i njegovo taloženje u nižim dionicama vodotoka;
- smanjiti pad i brzinu voda biološkim ili građevinskim mjerama.

2.2.3.6. Zbrinjavanje otpada

Osnovni ciljevi su:

- utvrditi strategiju provo enja mjera zbrinjavanja komunalnog otpada na nivou op ine uva0avaju i dugoro ne principe zaštite okoliza i suvremenog gospodarenja otpadom
- organizirati prikupljanje odvojenog komunalnog otpada po vrsti (staklo, papir, istrozene baterije, limena ambala0a i sl.) na jednoj ili vize lokacija te urediti recikla0no dvorizte na kojem bi se odlagale ostale vrste otpada (krupni otpad, metalni otpad, otpadna ulja, kiseline i sl.);
- sanirati " divlja " odlagališta.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina

Osnovni cilj vezan za zaštitu krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, s naglaskom na sveobuhvatnom i odr0ivom prostornom razvoju, je primjeren na in ure enja, koriztenja, odr0avanja, obnove, promicanja i gospodarenja prirodnim i kulturnim dobrima kroz razli ito stupnjevanu zaštitu i njeno optimalno uklju ivanje u razvojne programe, ime se posti0e napredak i razvoj (posebice na podru ju turizma i rekreacije), a samim time podi0e i kvaliteta 0ivljenja. Zamisao o uvanja prirodnih, krajobraznih i kulturno-povijesnih (graditeljskih) vrijednosti polazi od pretpostavke sveobuhvatne (cjelovite, integralne) zaštite. Iako se zaštita provodi po posebnim (razli itim) zakonima, prostorni plan je prilika za sveobuhvatno sagledavanje i cjelovitu zaštitu.

U cilju o uvanja, zaštite i unapre enja kulturne i prirodne baštine, zto zna i o uvanje prepoznatljivosti, potrebno je naglasiti na ela zaštite koja bi trebala biti polazna osnova budu eg razvitka:

- kulturna i prirodna baština predstavlja temelj identiteta i dokaz je povijesnog kontinuiteta razvitka sredine pa ju je potrebno ztititi od svake daljnje devastacije i degradacije njenih temeljnih vrijednosti
- osim pojedina nih gra evina kulturnu baštinu ini i prostorna baština koja je zajedni ko djelo prirode i 0vjeka, odnosno rezultat je ljudskog djelovanja kroz povijest
- osim vrednovanih gra evina reprezentativnih primjera odre enog stila, kulturnu baštinu ine i skromna ostvarenja tradicijske stambene izgradnje (lokalne tradicijske ku e i sklopovi ku a) koje bi kao nositelj identiteta, trebalo uvati u izvornim oblicima i po mogu nosti izvornoj namjeni
- prirodni krajolik je neponovljiv, a svako novo zirenje gra evinskih zona u kvalitetne krajobrazne prostore zna i osiromazenje krajolika i gubitak samosvojnosti prostora.

Povijesne cjeline i ambijenti, kao i pojedina ne gra evine sa spomeni kim obilje0jima, zajedno sa svojim okolizem, moraju biti na kvalitetan na in sukladno njihovim arhitektonskim, etnološkim i povijesnim karakteristikama uklju enim u daljnji razvoj. To prije svega podrazumjeva:

- zadr0avanje i o uvanje prostornih odnosa definiranih tijekom povijesti koji se manifestiraju u cjelovitoj slici prostora kao kulturnog krajolika
- o uvanje prostorne homogenosti naselja, prvenstveno njegovog volumena, okru0enog podru jima kultiviranog krajolika
- zadr0avanje povijesnih oblika komunikacija . starih cesta, pjeza kih puteva i staza, esto pra enih pokloncima
- o uvanje povijesnog nasebinskog ustroja, parcelacije i tradicijske arhitekture
- o0ivljavanje povijesnih oblika naseljenosti
- revitalizaciju napuztenih sela i zaselaka izuzetne etnološke, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti

- o uvati seoske krajolike i omogućiti razvitak sela uz oživljavanje seoskog gospodarstva, biopoljodjelstva, zumarstva, obrtništva, rukotvornih vještina, turizma, te poticanje seoskog stanovanja kao mogućnost izbora
- o uvati sliku naselja i kultiviranog krajolika, a građevna područja odrediti na način da se o uvaju oblikovne (morfolozke) i ustrojbene (strukturne) značajke graditeljske baštine,
- o uvanje i obnovu tradicijske arhitekture, stambene i gospodarske kao i svih povijesnih arhitektonskih građevina spomeničkih svojstava, kao nositelja prepoznatljivosti prostora
- o uvanje povijesne slike prostora i karakterističnih vizura
- o uvanje njegovih prirodnih i tradicionalnih funkcija i sadržaja, poljoprivrednih kultura i tradicionalnog načina obrade zemljišta
- o uvanje i zadržavanje karakterističnih toponima, naziva naselja, brežuljaka, potoka, od kojih neki imaju povijesno (arheološko) i simboličko značenje
- o uvanje i obnovu svih građevina i sklopova s kulturno-povijesnim obilježjima
- istraživanje i prezentaciju arheoloških nalaza i mjesta.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE KAPTOL

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Racionalno korištenje i zaštita prostora vezano je uz učinkovitu funkcionalnu organizaciju naselja i veličinu prostora koji je obuhvaćen granicama građevinskih područja. Na temelju sagledavanja stanja u prostoru postojećih naselja, utvrđuju se sljedeći ciljevi:

- sprječavanje svakog daljnjeg neopravdanog zirenja građevinskog područja naselja,
- racionalno i optimalno korištenje postojećih građevinskih područja,
- izuzimanje površina neprimjerenih za izgradnju iz građevinskih zona (kao što su poljoprivredno, zumaško zemljište i sl.), a ako je potrebno, za prozirenje predložiti zamjensko zemljište u svrhu kompaktnije i racionalnije gradnje,
- smanjivanje građevinskih područja naselja na dimenzije primjerene potrebama na osnovu prethodnih provjera na terenu,
- novu gradnju, stambenu ili neku drugu, prioritetno provoditi na dijelovima postojećih građevinskih područja koji su već opremljeni infrastrukturom, te na nedovoljno ili neracionalno izgrađenim dijelovima naselja kroz interpolaciju, dogradnju i nadogradnju,
- objektivno sagledavanje potreba za prostorom za svako naselje uz uvažavanje postojećih i procijenjenih demografskih procesa, procjenu gospodarskih potencijala i potreba te drugih obilježja ili posebnosti značajnih za dotično naselje,
- sprječavanje te radikalno sankcioniranje i suzbijanje neplanske (bespravne) izgradnje u obodnim dijelovima naselja i u područjima udaljenijim od postojećih naselja, a posebno na brdskim predjelima (vikendice, stambeni objekti te manje građevine do 25 m² (klijeti, spremišta za voće, izgrađeni na usitnjenom posjedu), jer su gospodarski neisplative, vizualno degradiraju prostor (neprimjerena gradnja i gradnja na vrijednim lokacijama), a njena iskoristivost (vremenski i funkcionalno) je slaba,
- precizno inventariziranje postojećih infrastrukture (prometnice, telekomunikacije, energetska mreža, vodovod, odvodnja), kao i provođenje procjene potrebnih (poželjnih) infrastrukturnih zahvata, radi poboljšanja kvalitete i standarda oživljenja, a na način da se prioritetno ispita mogućnost korištenja postojećih koridora i izbjegne zauzimanje novih površina posebice vrijednih resursa (zumaških i poljoprivrednih),
- stvaranje uvjeta za razvitak gospodarstva na način elima racionalnog odnosa prema prostoru, što znači da gospodarske djelatnosti prioritetno treba locirati u već formiranim gospodarskim zonama, naravno uz moguća prozirenja, i tamo gdje to omogućava infrastruktura,

- unapređenje postojećih djelatnosti koje po kriterijima zaštite okoliša ne odgovaraju prostoru u kojem su locirane. Njihovu uspostavu diktira razina prihvatljivosti u prostoru, a u slučaju odstupanja, treba planirati izmještanje, što znači da se u takvim slučajevima ne mogu planirati ni proširenja postojećih lokacija,
- realno procjenjivanje financijskih mogućnosti pripreme i uređenja građevinskog zemljišta (lokalni proračun, sufinanciranje iz drugih izvora) kako bi se uravnotežili programi zaštite i potreba sa stvarnim mogućnostima,
- valorizacija kvalitete prostora i okoliša s ciljem zaštite i očuvanja temeljnih resursa (zume, poljoprivredni prostori, vode i dr.), i njihove prostorne kompozicije u ziremu i u omeđenju.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja

Na osnovi preporuka za oblikovanje građevinskih područja i ciljeva za racionalno korištenje i zaštitu prostora u naseljima iz PPP-SŽ, te analize i ocjene postojećih građevinskih područja, utvrđeni su sljedeći ciljevi za definiranje planiranih građevinskih područja u Općini:

- racionalno i optimalno koristiti postojeća građevinska područja,
- preispitati i iskoristiti sve mogućnosti preoblikovanja postojećih građevinskih područja,
- objektivno sagledati potrebu za prostorom za svako naselje uz uvažavanje kretanja postojećih i procjene buduće demografskih procesa, procjenu gospodarskih potencijala i potreba, te drugih obilježja ili posebnosti svakog naselja,
- vrednovati kvalitete prostora i okoliša s ciljem očuvanja temeljnih resursa (zume, poljoprivredni prostor, vode i dr.),
- prioritarno koristiti za izgradnju dijelove postojećih građevinskih područja koji su već opremljeni komunalnom infrastrukturom,
- planirati prostore za budući prostorni razvoj naselja na način da se ukine dio dosadašnjeg građevinskog područja koji se pokazao neiskoristivim,
- spriječiti linerani rast naselja duž općinskih i državnih cesta, te poticati rast naselja po dubini prostora
- obuhvatiti granicama građevinskog područja područje povremenog stanovanja u Mladi Gaji, zonu sjeverno od naselja Jezjakovci uz Kiseli potok, gdje je već započela izgradnja vikend kuća, te gospodarsku zonu u Novim Bezincima istočno od naselja Novi Bezinci.

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

U sastavu naselja cilj je postići dobro strukturiran policentričan sustav, a unapređenje prostora naselja treba planirati i provoditi na temelju utvrđenih prostornih mogućnosti i optimalnog iskorištenja prostora uz osiguranje prostora javne namjene i opremanja infrastrukturom. U smislu uređenja naselja osnovni ciljevi su:

- razvijanje i urbaniziranje općinskog središta da bi ono postalo nositelj razvoja područja Općine,
- obnova urbanih sadržaja i funkcija kao nužnog preduvjeta za uspostavljanje života na određenom području,
- osiguranje prostornih uvjeta za intenzivniju izgradnju djelatnosti koje mogu potaknuti razvoj,
- planiranje gospodarskih zona u područjima koja je moguće kvalitetno opremiti prometnicama i komunalnom infrastrukturom,
- prilagođavanje nove izgradnje morfologiji vrijednih naselja i očuvanje njihove morfologije,
- uravnotežen razmještaj i veličina pojedinih namjena unutar naselja i izbjegavanje konfliktnih situacija vezanih uz neadekvatan odnos pojedinih gospodarskih i javnih sadržaja prema stanovanju,

- ure enje zelenih i rekreacijskih površina naselja, kao i pješačkih staza odvojeno od kolnika glavnih dravnih i Opunanijskih cesta u naseljima kroz koja prolaze te prometnice, uz posebnu pažnju,
- obnova graditeljske i prirodne baštine u okvirima svakog pojedinog naselja.

PPP-SŽ za gradska i općinska sredstva, u koje se ubraja i Kaptol, planira se naročito:

- revitalizacija i infrastrukturna rekonstrukcija
- uspostavljanje kvalitetnijih uvjeta života i
- osposobljavanje za cjelovitu ulogu lokalnih sredstva.

Temeljni ciljevi razvitka komunalne infrastrukture na području općine Kaptol su:

- komunalnu infrastrukturu u naseljima prilagođavati potrebama, vode i pritom stimulativne mjere podsticanja interesa za izgradnjom u zonama koje su u prioritetu prema razvojnim planovima pojedinih naselja
- stimulirati ulaganja u proizvodne pogone s novim zapošljavanjem u područjima sa većom infrastrukturom
- modernizacija i izgradnja sustava cestovne mreže i komunalne infrastrukture prema najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima, koji na lokalnoj razini trebaju uinkovito pratiti gospodarski razvitak -
 - osiguranje kvalitetnog cestovnog pristupa svim naseljima, osobito u razvoju lokalne mreže kategoriziranih i nekategoriziranih puteva, što predviđa izgradnju moderniziranog kolnika s prometno-tehnološkim karakteristikama koje će zadovoljiti odgovarajući intenzitet prometa,
 - osiguranje kvalitetne veze općinskog centra sa svim naseljima unutar Općine
 - dogradnja telekomunikacijske mreže unutar građevinskog područja naselja Općine u skladu s porastom potreba, što uključuje i građevine pokretne telekomunikacije (bazne postaje),
 - opskrba svih stanovnika i ostalih korisnika vodom,
 - održavanje kvalitete pitke vode uspostavljanjem uinkovitog sustava zaštite voda od zagađenja kao i provođenjem mjera zaštite.
 - pokrivenost naselja sustavima odvodnje i napuztanje danas prisutnog principa ispužtanja otpadnih voda u podzemlje ili vodotoke, a s obzirom na znatna sredstva potrebna za odvodne sustave, razvoj mora biti primjeren zagađenjima i materijalnim mogućnostima,
 - kontrola i po potrebi izbjegavanje industrijskih i drugih zagađenih voda,
 - izdvajanje znetnih tvari iz tehnoloških otpadnih voda koje mogu izazvati ozbiljna na kanalizacijskom sustavu, uslijed agresivnog sastava,
 - uspostavljanje sustava zaštite voda na nivou gospodarskih subjekata i gospodarstva u cjelini s naglaskom na djelatnosti i naselja koja se nalaze unutar postojećih i potencijalnih budućih vodocrpilišnih zona, te u njihovom rubnom području.
 - formiranje distribucijske plinske mreže u naseljima Općine, uz prethodno osiguranje nesmetanog formiranja međumjesnih pravaca, zemljišta za izgradnju redukcijskih stanica, te planom naselja u poprečnom profilu predviđenog mjesta za polaganje instalacije plina,
 - rekonstrukcije i dogradnje distribucijske elektroenergetske mreže na 10 (20) kV naponskoj razini, radi zadovoljavanja propisanih standarda o isporuci električne energije i osiguranju potrebnih količina električne energije za razvoj,
 - izgradnja javne rasvjete u svim ulicama naselja
- racionalizacija sustava komunalne infrastrukture na lokalnoj razini
- na najmanju moguću mjeru smanjiti nepovoljne utjecaje komunalne infrastrukture na okoliš,
- svi gospodarski pogoni moraju imati izveden kvalitetan sustav odvodnje otpadnih voda, a po mogućnosti i njihovog pročišćavanja, te koristiti tehnologiju koja će sprječavati nepovoljne utjecaje na okoliš
- razvijanje ostalih infrastrukturnih sadržaja koji na lokalnoj razini trebaju uinkovito pratiti gospodarski razvitak,
- sustavno rješavanje problematike zbrinjavanja otpada adekvatno broju stanovnika i strukturi naselja te procjeni količine otpada.